

'Het is als één grote, lege doos'

Jelger Vos (links) en Huub Steggehuis, nuchtere mannen van de grote getallen. Of het nou om kilometers gaat, kilo's of euro's.

FOTO'S KOEN LAUREIJ

Een blik onder Utrecht Centraal.

KOEN LAUREIJ

Vergelijk de bouw van een station maar met de bouw van een huis. Komt op hetzelfde neer. Alleen is een station wat groter.

Bouwmanager Jelger Vos (de tip komt van hem) draagt al zijn knalgele ProRailvestje, werkschoenen en bouwhelm. Hij ziet er geduldig op toe dat zijn gevolg zich eveneens in deze outfit wurmt. Midden op Utrecht Centraal, met reizigers die je links en rechts om de oren vliegen, ziet zo'n verkleedpartijtje er koddig uit. Maar nodig is het wél: we dalen af in de krochten van het station, op zoek naar het voor reizigers onzichtbare hart van Utrecht Centraal.

Dit station bouwen, vergelijkt Vos nog even verder, was ook verre van ingewikkeld. „Het is in feite één grote, lege doos. Er zit niet eens cv in.”

Als het vernieuwde Utrecht CS woensdag wordt opgeleverd, is er 5 jaar, 10 maanden en 13 dagen aan gewerkt. Vos was er bijna vanaf het begin bij. „Bouw je zoiets in een

weiland, dan zet je er een hek omheen en ben je klaar binnen twee jaar. Hier bleef het station in bedrijf. De reizigers hebben het stukje bij beetje in gebruik genomen.”

De toegangsdeur tot de ondergrondse stationswereld bevindt zich in de buurt van het nieuwe busstation. Vos draait er de eerste van vele sleutels om in het slot; zónder zijn de stationsgewelven een onneembare vesting. Een paar ijzeren trapjes naar beneden en we staan in één van de twee technische ruimtes onder het station.

Verzameling

Wat het oog hier ziet, is een bonte verzameling kasten, pijpen, kranen, wiertjes, buizen en kabels.

Alle winkels en restaurants boven onze hoofden worden gekoeld via een systeem van warmte-koudeopslag, legt Vos uit. Hier beneden vinden we ook één van de twee voedingen van het station; de transformatoren die alles van stroom voorzien. De andere staat in de tweede technische ruimte, aan de andere stationskant. Mocht één van beide het begeven, blijft het station toch draaien. En al trek je de stekker uit beide voedingen tegelijk, dan nog zorgt een noodaggregaat ervoor dat het licht in Utrecht CS blijft branden.

In de holle ruimte onder spoor 8 sluit Huub Steggehuis zich aan bij de expeditie. Ook hij is bouwmanager, maar niet zoals Jelger verantwoordelijk voor het stationsgebouw zélf. Hij gaat over de dingen die ertegenaan zijn gebouwd. Het busstation, de Moreelsebrug; hij is ook de man van de perronkappen. Nuchtere mannen van de grote getallen zijn het. Of het nou kilo's zijn, kilometers of euro's. Steggehuis: „Het helpt wel, als je een beetje met stress kunt omgaan.”

We staan in de ondergrondse lus,

die onder het hele station door loopt. Alle ruimtes onder de perrons, de technische ruimtes, plus de ruimtes waar vrachtwagens de hele dag door de winkels en de horeca komen bevoorraden, álles komt erop uit. Vos vertelt hoe in het verleden, bij de andere stationsuitbreidingen, er als een dolle in de grond is gegraven om de leidingen en kabels te verleggen. Dankzij deze lus hoeft er nooit meer te worden gegraven. Alles wat een station met jaarlijks 80 miljoen reizigers nodig heeft, is erdoorheen getrokken.

Bovengronds laten de bouwmannen ook nog de ruimtes zien voor de luchtbeheersing. Elke week worden hier de luchtfilters vervangen. Slaat ergens op het station de vlam in een frituurpan, gaat er meteen een klep dicht, zodat niet de hele stationshal onder de rook komt te staan.

Terug in de stationshal (nu met de kennis dat je ónder de vloer niet veel meer hoort dan een vaag gerommel van treinen), merkt Jelger op dat zeker de helft van zijn werk door niemand is opgemerkt. Alle funderingen moesten worden verzwaard. Dat was maandenlang betondraaien en in de blubber lopen. „Niks sexy's aan.”

Heeft de paniek weleens toegeslagen? Dreigde er weleens iets gierend uit de klauwen te lopen?

Neuh, haalt het duo de schouders op. Een paar opleverfoutjes daargelaten, maar die horen er gewoon bij. Vergelijk ook dat maar met het bouwen van een huis.